

Rodzina funkcjonalna

8 stycznia 2019

podrozdział z pracy licencjackiej

Każda rodzina boryka się z różnego rodzaju problemami dnia codziennego[\[1\]](#).

Potwierdzeniem tego faktu może być na przykład bogata literatura poświęcona tematyce rodzinnej. Nadmienia ona także o systemie rodzinnym. Prawidłowy system rodzinny cechuje otwartość i elastyczność, a także niepowtarzalność[\[2\]](#).

Zdrowy system rodzinny stwarza możliwość rozwoju każdemu członkowi rodziny, zaspokaja potrzeby emocjonalne, zachowuje właściwą równowagę pomiędzy zależnością i autonomią[\[3\]](#).

Rodziny, które chcą utrwać wspólnotę, pokonywać trudności i realizować przypisane im funkcje określa się pojęciem rodziny funkcjonalnej. Dzieci w każdym wieku potrzebują, a wręcz wymagają od rodziców, żeby ci ochraniaли ich osobę i wszystkie sfery życiowe, to jest fizyczną, intelektualną, seksualną, emocjonalną i duchową. Dzieci są zależne od swoich rodziców, ze względu na swój wiek i idącą za tym bezradność. Muszą na nich polegać w zaspokajaniu potrzeb. Precyzyjnie zostały one określone w humanistycznej koncepcji potrzeb przez Abrahama Masłowa. Mianowicie są to tak zwane potrzeby niedoboru, czyli potrzeby: fizjologiczne, bezpieczeństwa osobistego, przynależności, szacunku i miłości oraz uczuciowego wsparcia. W przypadku zaspokojenia wyżej wymienionych podstawowych potrzeb możliwa jest realizacja celów wyższych na przykład: samo urzeczywistnienie się, realizowane poprzez twórczość, wiedzę i piękno[\[4\]](#).

Funkcjonalna rodzina troszczy się o zaspokojenie wszystkich potrzeb, a kiedy dziecko dorasta w miarę upływu czasu rodzice

przekazują mu jak ma samodzielnie zaspokajać swoje potrzeby. W dobrze funkcjonującej wspólnocie rodzinnej dziecko jest chronione, ale nie w sposób nadopiekuńczy lub niewystarczający, tylko w taki, w którym jest strzeżone przed poniżającym zachowaniem innych, a jednocześnie wspierane w konstruowaniu swoich własnych granic przed obrażaniem przez innych ludzi i przygotowywaniem do ochrony siebie. (Pia Mellody).

P. Mellody twierdzi również, że dzieci rodzą się z pięcioma charakterystycznymi cechami, to jest cenność, bezradność, niedoskonałość, zależność i niedojrzałość[\[5\]](#). Rodzice funkcjonalni potrafią rozwinąć te cechy, aby dziecko, kiedy dorośnie i opuści dom rodzinny stało się dojrzałe, zadowolone z siebie, a także zdolne do własnej ochrony. Ma to miejsce w sytuacjach niżej wymienionych.

Po pierwsze, w rodzinie funkcjonalnej dziecko jest cenne przez sam fakt narodzenia[\[6\]](#). Przejawia się to w równości wszystkich członków rodziny. Dzieci odczuwają, że są wartościowe i przez to kształtują poczucie własnej wartości.

Po drugie dzieci jako istoty bezbronne muszą być chronione przez rodziców. Chroniąc je pokazują, że rozpoznają, uznają i szanują prawa dziecka do jego własnego ciała, myśli, uczuć i zachowań. Niedoskonałość jest częścią natury. Każdy z członków takiej rodziny wie, że nikt nie jest doskonały[\[7\]](#).

Po trzecie rodzice uczą starania się o to, by uczciwie i bezpośrednio podchodzić do problemu dziecięcych niedoskonałości i kształtują postawę w jaki sposób trzymać się pewnych zasad i co robić, jeśli się ich nie przestrzega. Niedoskonałość jako atrybut dziecięcości w funkcjonalnej rodzinie przekształca się u osoby dorosłej w odpowiedzialność za swe niedoskonałości.

Po czwarte, funkcjonalna rodzina troszczy się o zaspokojenie tych potrzeb, a w miarę jak dziecko rośnie, rodzice uczą je,

jak ma te potrzeby zaspokajać samodzielnie. W rodzinie funkcjonalnej dorośli są w stanie rozpoznać swoje własne potrzeby i pragnienia, ale i potrafią też dostrzec, kiedy nie są w stanie zaspokoić jakiejś ważnej potrzeby dziecka. Wiedzą, że wówczas mogą zwrócić się o pomoc do innej osoby, na przykład eksperta w danej dziedzinie i potrafią to zrobić.

Po piąte niedojrzałość dziecka w rodzinie funkcjonalnej jest uznawana za jego naturalną cechę, a rodzice wiedzą, czego się spodziewać po dziecku na każdym poziomie rozwoju od niemowlęcia do nastolatka i pozwalają dzieciom być dziećmi. Nie oczekują od dziecka, że będzie się zachowywało bardziej lub mniej dojrzałe i odpowiedzialnie niż to wynika z jego wieku. Jeżeli z jakiegoś powodu dziecko zachowuje się wyraźnie nieadekwatnie do swojego wieku, rodzice reagują w sposób funkcjonalny[8].

—

[1] Kawuła S., Brągiel J., Janke A.W., *Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki*, Toruń 2007.

[2] John Bradshaw, *Zrozumieć rodzinę IPZIT*, Warszawa 1994.

[3] Tamże.

[4] Abraham Maslow, *Motywacja i osobowość*, Warszawa 1990.

[5] Pia Mellody, *Toksyczna Miłość*, Warszawa 2005.

[6] Kawuła S., Brągiel J., Janke A.W., *Pedagogika rodziny. Obszary i panorama problematyki*, Toruń 2007.

[7] Tamże.

[8] John Bradshaw, *Zrozumieć rodzinę IPZIT*, Warszawa 1994.

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.